

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Naar inzicht en vakmanschap. A.-J. Roubo's L'Art du menuisier over interieurbouw en meubelmakerij in de achttiende eeuw

den Otter, H.

Publication date

2016

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

den Otter, H. (2016). *Naar inzicht en vakmanschap. A.-J. Roubo's L'Art du menuisier over interieurbouw en meubelmakerij in de achttiende eeuw*. [, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Bijlage B Index op *L'Art du menuisier*

- aannemer 153
abacus 1161
Abdij van St.-Denis 606
Abdij van St.-Germain 216
Abdij van Fulda 606
Académie Royale des Sciences
- opdracht van 764
acaja (houtsoort) 1265
acanthusblad 1217
achterschot 208
afschrijven 70
afwerken 857
- met olie 784
- met olijfolie 912
- met was 912
alkanna 860
alisier (houtsoort) 1265
aloës (houtsoort) 1265
altaar 241
aluin 794, 796, 797, 1265
- Romeinse 797
amarilpoeder 1024, 1025
amateur houtbewerker 898, 943, 1257
ambachten
- samenwerking tussen 280, 594, 596, 610, 675, 1026
- houtambachten 1
Amerika 794, 988
ammoniakzout 1029, 1030
amourette (houtsoort) 1265
Ancelin, *compagnon menuisier* 917
anis (houtsoort) 1266
antieke meubelen 604, 614, 733, 743, 753, 756, 902, 972, 982, 1022
antimoon 804, 805
appartement 185, 186, 187, 1266
apotheker 1011
arbeid 1102
arbeider 967
Archangel 991
Archimedes 19, 20
architect 40, 45, 153, 274, 1038, 1046, 1245
- in Gothiek 41
- incompetente 45
architectuur 15, 292, 1038, 1039, 1123, 1181
- belang van kennis van 216
architraaf 1266
archivolt 1066, 1067, 1266
Art du corroyeur et du maroquinier 724
Art du coutelier 808
Art du menuisier 602, 618, 1106, 1109, 1129, 1131, 1135, 1147, 1158, 1167, 1190
- lezerspubliek van 151, 759, 1257, 1261
Art du tourneur-mécanicien 808, 910
'Art du trait' (in boek 2 van *L'Art du menuisier*) 490, 1088, 1089
Arts (delen uit serie *Description des Arts et Métiers*) 943
Asinius Pollio 773
asphalte (houtsoort) 1266
astragaal 1267
attiek 1075, 1077
Augustins, Place des Victoires 216, 235
axioma 594,
Azië 764, 988, 989, 1022
azijn 860

bad 205, 208
badstoel 660
balein 983, 988
baluster 1073, 1074
balustrade 1073
bamboe 768
bankschroef 932
barnsteen 1031, 1032
basement 1064, 1163
bas d'armoire 752
bed
- bedbouten 744

- beddentijk 687
- *brigantin* (opvouwbaar bed) 685
- gordijn 671
- op wielen 197
- zie ook: *lit*
- bedrijfseconomie 1242
- beelden 186, 1074, 1185
- beeldhouwer 254, 1203, 1221
- beeldhouwwerk 213, 277, 280, 1123, 1196, 1203, 1212, 1216, 1218, 1252, 1255
- been 84, 719, 938, 962
- behangselpapier 742
- beitel 65, 1202
- kromme 942
- schietbeitel 77
- verkropte 887
- bekleding
- *en suite* 192
- koets 462
- verwisselbare- 638, 639 (vastgenaaide)
- bekledingstof 741, 742
- bekledingstof, formaat van 742
- bekroning (*amortissement*) 1265
- Bénédictins Anglois, Faubourg St.-Jacques 216
- bergère 642, 650
- berkenhout 1105
- berline 459
- beschilderd gaas 196
- beschilderde meubelen 995, 1003
- decorschilder 1021
- beslag: zie sierbeslag of hang- en sluitwerk
- bestek 96
- betimmering
- montage van 258, 269
- beukenhout 26, 209, 588, 673, 688, 695, 698, 743, 748, 752, 860, 961
- bibliotheek
- Mazarin 211
- openbare 211
- St.-Geneviève 211
- koninklijke 211, 457, 606
- bidet 643, 660
- biezentrekker (*tire-filet*) 831, 966
- bijenwas 858, 859, 912
- Blanc d'Espagne* 858, 1018, 1029, 1031
- Blanchard, Edmé 293
- blik 1024
- vertind 879
- blikslager 987
- bloem 724
- blokhaak 65, 69, 899
- Blondel, Jacques-François 3, 288, 1041
- Bohemen 989
- boekformaat 206
- bois jaune* (houtsoort) 794
- bois violet* (houtsoort) 161
- bok (ezel) 1109, 1110
- Bonthome (*maître serrurier*) 672
- boog 1078
- boom (van weefgetouw) 956
- boor 938, 1108
- booromslag 89, 941
- conische 942
- fiedelboor 938, 1109, 1206, 1266
- handboor 1015
- lepelboor 89
- pompboor 940
- borax 994
- borduurraam
- klein 959
- trommel 960
- Boulle, André-Charles 765, 1025, 1270
- Boullewerk 865, 1014-1017
- messing vastspijkere 1020
- bout 241, 723, 957
- bovendeurstuk 184, 1267
- brazilhout 793, 794, 796, 797
- Bretagne 860
- brodeur* 959
- brons 42
- bronsgieter 1021, 1026
- brunir* 781
- buffelleer 860, 912, 933, 953, 955
- buffet 189, 190
- buigijzer 850, 856
- bullepees 255, 467, 516, 698, 731
- Bullet, Pierre 1242

bureau 752
 burijn 884, 1018, 1202
 buskruit 1031
 buxus 906, 916, 1122
 buxushaag 1142

cabinet 186
Cabinet d'histoire naturelle du jardin du roi 767, 773, 776, 777, 779
Cabinet du roi à Choisy 893
 Callimachus (*sculpteur*) 1276
 calque 601, 854, 879, 1014
 - *ponsif* 280
 Camillus 456
 campêchhout 793, 795, 797
 canneleermachine 916, 942
 Carmes des Billettes 241
 cassetten 1052, 1053, 1054, 1070
 Catharina de Medici 765
cèdre de rose (houtsoort) 161
 Cepoy 1022
 Ceylon 986
chaise à porteurs 460, 587
chaise de poste 460, 583
chaise longue 642, 643, 650
 Chantilly 982
 Charles VI, koning 1038
 Charles VII, koning 457
 Château de Maisons (Château de Maisons-Laffitte) 161, 174, 197
 Chaulnes, duc de 152
 Chavigneau, *compagnon menuisier ébéniste* 895
 chiffonnière 756
 China 624, 986, 989
 Chinees 1010
 Christine, koningin van Zweden 1023
 Cicero 457, 773, 1022
 ciseleren 263
 ciseleur 1021
 citroenhout (*citronnier*) 765
 Clagny 1038
 cochenille 793
 Colbert, Jean-Baptiste 765, 1025

colofonium 858, 863, 1018
 Colosseum 1090
 commode 743, 753
 - hoogte van 755
commodité 174
connaisseur 982, 1208
 console 1052, 1070
 Constantijn, Keizer 774
 contour 617, 830
convenance 141, 175
 corbillard 462
cormier (lijsterbessort) 70, 72, 916
corniche architravée 198
corniche volante 290
 Cornwall 989
 Coursel 1221
couturière 959
crayon 854
 cubus 12
 cylinderbureau 729
 cypressenhout 1105

Dagobert, koning 606
 dakgebint 25
 damspel 719
 D'Aviler, Augustin Charles 40, 225, 1217
 De Bougainville, L.A. 775
 De Buffon, Georges-Louis, Comte 693
 decorateur, rol van 245
 De la Rue, Jean-Baptiste 293
 De l'Orme, Philibert 293
 dennenhout 26, 30, 711, 720, 748, 766, 811
 Derends, père 293
Description des Arts 460, 764
dessinateur 594 (noot), 654
 deur 119
 - architraaf 134
 - blinde 188
 - ijzeren 207
 - inrijpoort 119, 122
 - kerkdeur 127
 - loopdeur (*guichet*) 123
 - paleisdeur 127

- *parquet* (onderpaneel in intrijpoort) 123
- sluiting van 130
- Devonshire 989
- diameter 7
- Dictionnaire des arts et métiers* 2, 457
- Dictionnaire du Commerce* [Savary?]1025
- diligence 459, 581
- distribution* 133
- Dioscorides 770
- doek 255
- Dom Bedos de Celles 1033
- doorsnedetekening 277
- draaibank 903, 954, 1166
- aandrijftrad voor 912
- ovaal 1281
- draaibeitel 910
- draaiër 608, 634, 717, 897, 902 1107, 1166, 1224
- draaiwerk 287, 611, 704, 902
- drakenbloed 1031, 1032
- driehoek (tekenkunde) 9
- drogist 883
- druivenblad 1218
- drukker 969
- drukpers 964, 966
- dubbele ramen 102-104 zie ook glas
- Dubois, *compagnon carossier* 454
- Du Cange, Charles du Fresne, Sieur 607
- duchesse 643, 650
- Duhamel du Monceau, Henri-Louis 262
- *Traité complet des bois et des forêts* 34
- *L'Art du serrurier* 262
- Duitsland 1133
- duurzaamheid 258
- dynamica 593

- ebbenhout 719, 768, 774, 859, 1279
- vervanging voor 786
- ébéniste* 56, 282, 1125
- ébénisterie* 164
- échaudé* (vouwkruk) 690
- écouenne* (vijl) 1013, 1202
- edelsteen 982, 995, 1255

- slijper 987
- *metteur en œuvre* 1021
- eetkamer 188
- eettafel 695
- Egypte, farao van 455
- eikenblad 1217
- eikenhout 22-25, 72, 209, 673, 698, 705, 743, 748, 752, 766, 811, 961, 1105, 1106, 1106, 1140
- elemi (hars) 865
- ellips 9
- elzenhout 1105, 1267
- émail 1023
- Encyclopédie* 456, 765, 926, 1025
- enfilade (appartement) 130, 135, 174
- Engeland 987, 989
- Engelse mode 973
- Erichthonius 456
- ervaring 791, 820, 822, 855, 866, 882, 886, 890, 892, 1038
- esdoornhout 790, 894
- essenhout 60, 588, 710, 906, 1105, 1106, 1114, 1123, 1202, 1212
- estrade 197
- etspers 970
- etiquette 612
- experiment 1258
- expert* (taxateur van fijntimmerwerk) 1245
- expression* 121 (*expension*) 216, 1058, 1066, 1078, 1218

- façon* 972
- Félibien, André 926, 930, 932
- Ferdinand II, groothertog 1025
- fermoorbeteil 65
- Fereol (botanist)776
- fijnsmeedwerk 966
- boek over 258
- fijnsmid (*serrurier*) 672, 673, 731, 897, 943, 969, 1086, 1129, 1142
- *serrurier-machiniste* 808
- fineer
- kops 820

- nagel 850
- oesterfijner 778
- tekening van 819
- wortelfijner 784, 785, 860
- zagen 799, 801
- zager 799
- flanel 713
- Flavius Josephus 164
- Florence, Galerie 982, 1025
- fontein 1185
- Fougeroux de Bondaroy, Auguste-Denis
- *Dissertation sur la fabrication des mosaïques* 1025
- Fourneau, Nicolas, *L'Art du trait de charpenterie* 293
- François I, koning 2, 457, 765
- Frères de Chartreux 215, 216, 228, 241
- frees 924, 938
- Frézier, Amédée 293
- Froissart, Jean 606
- fronton 1071

- gaas 196
- messing 207, 212
- galet* ('sjoelbak') 711
- galnoten 793, 795
- Gambia 986
- Garde-meuble* 982
- garderobe 186
- gebogen werk 82
- geheim 792, 798
- geheim vak 979, 1010
- geleerden 792
- gemak 1226
- gereedschap
- slecht 1112
- hanteren van 59, 68, 75, 281, 845, 1113
- smid *taillandier* 810
- gewoonte 971, 1011
- gezel 124
- gietwerk
- messing 262
- gilde

- vakgebied van 713, 720, 742, 764, 902, 943, 957, 966, 1107
- Giovanni da Verona 765, 792
- gipsmodel 1088
- glas 463, 464
- dubbel 1229
- prijs 275, 499
- glasroedenklem 85
- gondole* (type koets) 572
- gondole* (type bank) 652
- goud 604, 793, 938, 979, 984, 990, 994, 1006, 1018, 1020, 1255
- legering 990
- mijn 952
- prijs van 1020
- smid 1021
- Gouden Huis van Nero 765
- goût gothique* 141
- gradenboog 7
- grafiet 854, 1018
- graftombe (van martelaar) 243
- granaatappelboom 1229
- Grands Augustins 216
- grand seigneur* 154, 174, 175, 181, 185, 573, 668, 680, 685, 688, 812
- graveermes 886
- graveerwerk 884, 1017-1019
- graveur 463, 834, 878, 1018
- gravure 884
- vulmiddel voor 887
- grecque, à la* 756, 829
- grendel 1152
- grenenhout 1105
- Griekenland 764, 1022
- groenhout 1106, 1107
- guds 88, 887, 1126, 1202
- guéridon, Engelse 973

- haaienleer 88, 858, 859, 912
- haalmes 1113
- Hagia Sophia, Istanbul 1017
- hamer
- finerhamer 849

- houten 1140
- ijzeren 57
- spalierwerkershamer 1108
- handel in diverse materialen 984
- handelaar 718, 748, 767, 812, 828, 943, 1031
- handkracht 1108
- hang- en sluitwerk (*serrurerie*) 262, 569, 952, 979
 - afwerken van 952
 - *ferreur* 263, 264
 - fits (scharnier) 103
- Hardouin-Mansart, Jules 1037
- Henri II, koning 457
- Henri IV '*le Grand*,' koning 457
- Herculaneum 1022
- herstelwerk 99, 124, 256, 491, 645, 698, 705, 814, 983, 1027, 1216, 1236
- Hindoestan 794
- hoefsmidnagels 850
- hoekijzer 262
- hoekkast 756
- hof 718
- Hollander 624, 770, 780
- Hollands 772
- hoofdstel
 - opbouwen 290
- hoorn 7, 938, 983, 987, 1011, 1012, 1018, 1023
- Horatius 765
- horlogestandaard 1011
- Hôtel de Toulouse 201
- Hôtel-Dieu 235
- Hôtel St.-Pol 1038
- hout
 - branden (ter conservering) 1143, 1225
 - buigen 37, 1116, 1127, 1128, 1212, 1219
 - drogen 30, 32, 283, 603, 469
 - eikenhout 23-25
 - hout, tekening van- 789, 818
 - houtrot 603, 1138, 1148, 1191
 - houtworm 24, 783, 784, 786
 - fouten in - 25, 26, 1251
 - groenhout 1106, 1107
 - handelaar 1251
 - handelsmaten 27, (tabel) 29, 1279
 - hergebruik van 748
 - stralen in 33, 1114, 1115
 - hout vlotten 23
 - keuze van 815
 - kops 790, 791
 - jaarring 33
 - kromtrekken 556, 1223
 - prijs van 26, 491, 799, 812, 831, 1102
 - scheeps- 811
 - scheuren in 283
 - soorten 22, 768, 782
 - spinhout 25, 1267
 - stapelen 31
 - veroudering 791
 - werken van 34, 79, 149, 172, 264, 484, 539, 645, 698, 717, 738, 746, 813, 945, 1079, 1225
- houtboorder 26
- houten (imitatieschildering) 187
- houtgravure 886
- houtmonsterverzameling 791
- houtschool 858, 860, 954, 1018
- houtsnijder 280, 601, 602, 695, 1107
- houtsnijwerk 179, 611, 683
- houtstapels 30
- houtverbinding 45, 1266
 - houten nagels 619
 - messing-en-groef 79, 1151
 - pen-en-gat verbinding 76-78
 - schuine haaklas (*trait de Jupiter*) 47, 542, 645, 652, 661, 1143, 1166, 1191, 1224
 - slis 45
 - *tenon à peigne* 49
 - zwaluwstaart 47, 1142
- houvast 55
- huispersoneel 688
- Hulot, père 910
- hulst 822, 832
- humanité* 1068
- hyperbool (meetkunde) 299

iepenhout 26, 30, 468, 1105 (*micocoulier*)
 ijzer 937, 945, 951, 952, 958, 961, 962, 968,
 970, 971, 1007, 1028, 1029, 1079, 1086
 ijzerdraad 1089, 1108, 1116, 1122, 1133,
 1134, 1135, 1142, 1210
 ijzerhandel 71, 84, 915
 ijzerhout 1122
 ijzersulfaat 793, 795, 797
 Indië (*Indes*) 624
 indigo 793, 794, 795, 1011
 inferieur werk 165, 175, 182
 inkt, Oost-Indische (*encre de chine*) 878
 inmeten 273
 intercolumnium 1065, 1071
 ivoor 23, 84, 719, 801, 802, 938, 962, 982,
 983, 986, 1012, 1013, 1255
 Ivoorkust 986

jalouzieluiken 104-105, 506
 Japan 989
 Jean II 606
 Jezuïten rue St.-Antoine 239
Journal Économique 1010
 Jousse, Mathurin 293
 Jozef (O.T.) 455

kabinet (bergmeubel) 1266
 kachel (losse) 188, 189, 191
 kal (persplaat) 1016
 kalk, ongebluste 992
 kalkwater 882
 kamergemak 663
 kapiteel 1161
 - composiet 1062, 1217
 - Dorisch 1049
 - houten constructie van 289
 - Ionisch 1050, 1051, 1058, 1060
 - Ionisch antiek 1212, 1213
 - Ionisch modern 1212, 1213
 - Korinthisch 1061, 1214, 1217
 Karel de Grote, keizer 606
 karton 967, 970

kas 1233
 kastanjehout 25, 811, 1105, 1106, 1114,
 1123, 1212
 kasteel
 - St.-Cloud 201, 982
 - Chantilly 982
 kazuifelkast 229
 keeplat 208
 kegel 298
 kennis, gebrek aan 773
 kerk
 - betimmering 213
 - klimaat in 216
 - portaal 244
 kerken
 - Notre-Dame 215, 216, 224, 225, 228,
 235, 239, 244
 - Religieuses de la Roquette 236
 - Mathurins 235
 - San Marco, Venetië 1017, 1023
 - Ste-Chapelle 244
 - St.-Etienne-du-Mont 240,
 - St.-Eustache kerkbank 257
 - Ste-Geneviève orgel 249
 - St.-Germain des Prés 215
 - St.-Gervais 240
 - St.-Hippolyte 240
 - St.-Jacques-du-Haut-Pas 235, 240
 - St.-Jean de Latran 127
 - St.-Louis 127, 128
 - St.-Louis, rue St.-Antoine 214, 223
 - St.-Louis (Versailles) 244
 - St.-Martin des Champs 229, 244
 - St.-Merry 239
 - St.-Nicholas du Chardonnet 214
 - St. Pieter (Rome) 774, 1024
 - St.-Rémi (Luneville) orgel 246
 - St.-Roch 127, 239, 242,
 - St.-Sauveur 229, 240
 - St.-Sulpice 233, 235, 244, 246
 - St.-Victor 244
 - St.-Yves 214
 - Théatins 235

- Val-de-Grace 127, 128
 kersenhout 718
 keukentafel 698
 kit 992
 kleding 747
 kledinghangers 747
 kleur
 - contrast 815
 - palet 787, 815
 - verandering 986, 987
 - verkleuren van hout 771, 773, 775, 765, 779, 780, 781, 784, 787, 791, 1035
 - oorzaak van verkleuring 779, 787
 kleuren 786, 787, 790, 826
 klimopblad 1218
 klinken 1088
 kloofhout 161, 1105
 kloven 24, 1105, 1106, 1114
 knoflook 991
 koets
 - *angloise* 482, 578
 - bekleding 462
 - beschildering 458
 - beslag 590
 - *carosse* 463
 - *coche* 462
 - fiaker 590
 - gegoten ornamenten 512
 - slaapwagen (*dormeuse*) 565
 - antieke 455
 - typen 482
 - *vis-à-vis* 482
 koning 574, 590, 591, 592, 689, 715
 koorde (meetkunde) 7
 koorstoel 217, 235, 242
 koper 84, 538, 879, 937, 938, 940, 945, 951, 952, 954, 957, 958, 961, 962, 963, 965, 971, 984, 988, 1001, 1006, 1007, 1009, 1013, 1014, 1018, 1028, 1255
 - roodkoper 7, 23, 604, 990, 993, 994
 - messing 988, 989
 kopergaas 207
 kopergroen 796, 954, 1033
 koperspubliek 866
 kopiëren van tekening 878, 1018
 kornoeljihout 1131
 kostbaarheid van werk 866, 1165, 1185, 1212
 kozijn stellen 265
 kroonlijst 198, 208,
 krijn 713
 krijt 285
 kruisbijn (*besaigne*) 1
 kruishout 65
 kruk 613
 kuiper 1107
 kunstenaar (*artiste*) 278, 818, 824, 866, 867, 882, 886, 963, 1017, 1021, 1033, 1123, 1199
 - verschil tussen *artiste* en *ouvrier* 1097, 1200
 kunstkabinet 982
 kurk 933
 kwaliteit van handwerk 1195
 - goede 235, 237
 - slechte 214, 223, 241, 280 (houtsnijwerk), 366, 571, 601, 633, 736, 748, 798, 866, 867, 1102, 1186, 1210
 kwik 793

 La Forge, *menuisier* 1311
 laken 708, 712
 lakwerk, Oosters 1020-1021
 Lalande, Jérôme le Français de 724
 lambrizing 23
 Lancelin, Nicolas 999
 laurierboom 1105
 laurierblad 1063, 1217
 lectrijn (kerk) 976
 leder 462, 504, 528, 538, 720, 724, 725, 1128
 - lijmen 724
 ledikantschroef 260
 legeren 989, 990, 988
 Lestocart, Claude (beeldhouwer/*menuisier*) 240
 letterkast 964
 Levant 808

leveranciers
 - hoorn 987
 - schildpad 985
 lezenaar 975
 lezerspubliek 926
 Libanon 772
licence 1078, 1148
 lichaamshouding 68, 78, 1113
 lichtval 878
 lijm 47, 812, 991, 1029, 1254
 - bederf van
 - bereiden 80
 - dikte van lijm 850
 - *colle d'Angleterre* 80, 850, 1011
 - Parijse 80
 - vislijm 991, 1011
 lijmen 79, 81, 216, 222, 813, 974, 976,
 1226, 1230
 - bolle vormen 286
 - leder 724
 - met zandzak 1016
 - zuil 286
 lijmpers 806
 lijmruijnte (*sorbonne*) 51, 284
 lijmtang 849
 - serre-joint 81
 lijn (tekenkunde) 6
 - verdeling van 15
 lijnolie 860, 1024
 lijstwerk 1123
 - messing 1027
 - opbouw van 1042
 lindenhout 27, 468, 676, 811
 linnenkast 743, 753
lit à la Française 665
 - *à l'Antique* 684
 - *à la Polonoise* 665
 - *à la Chinoise* 665, 684
 - *à l'Italienne* 665, 683
 - *à la Turque* 665, 684
 - *dans le goût pittoresque* 685
 - *lit de sangle* 688
 Louis XIII, koning 2
 Louis XIV, koning 464, 1025
 lood 804, 805, 933, 940, 994, 1241
 loodgieter 204
 loodlijn 269
 loonzager 27, 57, 1251
 Louvre 174
 Lucullus 191, 783
 luiheid 828
 luik
 - jaloezieluik 104
 - blinde 107
 - *volet* 107
 Luik 1133
 luis 667
 mahoniehout 864, 1265
maîtrise 152, 902
mal (calibre) 37, 67, 290, 365, 455, 471, 478,
 479, 486, 492, 517, 518, 523, 525, 533, 534,
 535, 601, 621, 678, 835, 1005, 1016
 - blikken of koperen 879
 - *molet* 1290
 - opschuiven 637
 - *simblo* 1079
 - uitgeslagen (*ralongé*) 293, 481, 655, 656
manoeuvre (ongeschoold arbeider) 622
 Manufacture des Gobelins 765, 1025
 Macquer, Pierre Joseph 792 (noot)
 Malakka 989
marchand de couleurs 1011
marchand-épiciér 794
 Marcus Antonius 191
 Marius 1261
 Marly 200, 1038, 1186
 marmer 200, 201, 204, 205, 740, 754, 758
 marmeren (schildertechniek) 43, 134, 166,
 187
 marmerwerker 1021
 marokijn 757
 marqueterie 205, 736, 1266
 - geprefabriceerde 890
 - graveren 884
 - schaduwen 880, 881
 - schilpad 1014

- schuin zagen 880
- marqueterie parket 161
- mastiekhars 865
- mastiek (vulmiddel) 1023
- mauvais effet* 735
- mechanica 593
- Medici, Catharina, Maria de 765, 982
- meekrap 793
- meester 124
- meetkunde 4-22
 - cirkel 7, 9
 - cirkelverhouding van Archimedes 19
 - hoek 7, 8
 - meten 14
 - oppervlakte berekening 16
 - ovaal 11
 - parabool 298
 - ruimtelijke figuren 12
 - veelhoek 10
- Mémoires de l'Académie Royale des Sciences* 11, 1033
- Menageot, Jean-Baptiste *menuisier en bâtiment* 50
- messenmaker 1008
- metselaar 265
- metselwerk 1142
- middenstand, goeode- 749, 752
- Missions Étrangères* 216
- Mithridates 775, 783
- mode 577, 600, 673, 680, 681, 685, 738, 743, 756, 982, 983, 995, 999, 1039
- model 277, 831, 951, 1027
- modelleur 1026
- module 15, 1044
- moer 1130
- moerbeihout 1105
- Montigny, Charles de 2
- moralisme 693
- mozaiek 1022
 - glas 1023 zie ook pietra dura
- Muet, Pierre le 293
- moestuin 1140
- muis 746
- muziekstandaard 975
- myrtheblad 1217
- nageslacht 759
- natuur 1216, 1217
- natuurvorser (*physiciens*) 787
- Nicolaas IV 1023
- Nicomedes 288
- Nîmes 1022
- nis 1074, 1078
- notenhout 26, 30, 70, 161, 468, 506, 588, 603, 673, 710, 718, 743, 748, 752, 754, 860, 864, 952, 961, 963, 978, 979
 - prijs 673
- notenklontjesbeits 793, 795, 797
- Le Nôtre, André 1037
- nijptang 1108, 1219
- oefenen 798
- oker 794, 796, 798
- olieverf 1143
- olijfblad 1063, 1217
- olijfolie 858, 912, 952, 1018
- onderbouw 1075
- ontwerp 831, 1123, 1187
 - goede en slechte 1098, 1194
- ontwerpregels 40, 1195, 1199c, 1203c, 1207c, 1215, 1217, 1218, 1267, 1273
- cheminée* 1276 *corinthien* 1278 *decomposées; denticules, dessus de porte, attique, ordre dorique, 1283 figures, 1284 fronton, 1286 Ionique, 1290 module, 1291 niche, 1293 pénétration, 1295 plate bande en Arch, 1298 raccord*
- opdrachtgever 186
- openbreken 748
- optica 257, 867, 868
- Oracan 986
- orden 200
 - Attische 125
 - composiete 1056
 - Dorische 1066, 1147-1050
 - Franse 1056
 - gereduceerde 216

- Griekse 1041, pl. 338 e.v., 1056
 - Ionische 1147, 1050-1052, 1064
 - Korinthische 1052, 1070
 - Romeinse 1056
 - Toscaanse 1056
 orgelbouwer 245, 246, 257
 orgelkas 245
ottomane 652, 653
 ovaalpasser 1003

 paard 580
 paardenpis 798
 paardenstaart 858, 859, 859, 912
 paardenpoep 798
paföse (type bank) 652
Palais à Paris (palais Royal?) 174
Palais du Luxembourg 122, 127
 Luxembourg, galerie van Rubens 201
 palissanderhout 161
 palmblad 1218
 paneel, schuivend 504
 panelen in betimmering 171
 Pantheon 127
 papaverblad 1217
 papier 178, 280, 463, 1011, 1016
 papierformaat 724
 parallelliniaal 834
 parelmoer 23, 801, 807, 983, 987-988, 1013, 1018
 paringstekens 36, pl. 5
 Parijs 121, 703, 903, 1105
 Parijs-Lyon lijndienst 571
 parket
 - benamingen van onderdelen van 159
partie, contre-partie 1014, 1015
 pas maken 285
 passer 69
 - schuifpasser 900
 - stokpasser 69, 846, 1005
 Paulus V, paus 1023
 Pegu (Myanmar) 986
peinture en bois 786
 pek 992

penduliste 982
 perenhout 743, 1018
Pères de l'Oratoire 241
 perkament 178
 pers 806, 1007
 persplaten 1007
 perspectiefleer 257, 765, 867
 - *perspective aérienne* 875
 peterselieblad 1063, 1217
pied de biche 673, 691, 694, 697, 734, 753
pietra dura 889, 982, 1024, 1025
 pijpsleutel 918
 pilaster 1063, 1064
 pleisterwerk 121
 Place Vendôme 102
 Plinius maior 773
 plinth 166
 - hoogte van 167
 plug 269
point d'Hongrie 1101
polissoir 858, 1018
 Pompeius 775
 populierenhout 27, 468, 811
 porselein 749
 Port de l'Hôpital 31
 Portugezen 778
 Potain, François 1242
poudre à poudrer 1031
 praktijk 970, 1038
 preekstoel 239, 240
 Prémontrés r. Haute Feuille 241
 prins 574, 586, 590, 766
 profiel
 - benamingen 40-44, 134
 - meetkundig tekenen 41, 42
 - schaven 71, 83, 84
 - trekplaat 1026
 proportie 201, 971, 1038, 1041, 1047
 - van onderdelen van lambrizingen 165-171
 - verhouding $1:\sqrt{2}$ 201
 Pruisisch blauw 1011
 priëel 1079, 1086
 priem 69, 1109

prijsberekening (*toise*) 293
puimsteen 858, 859, 954, 1018
punthouvast 262
purperhart 1265

raam

- boograam 95, 120
- dubbel 102, 266
- glas-in-loodraam 118
- kozijn 91-95
- persiennes 105-107
- roeden 85
- schuifraam 118, 499, 503
Raphael 765
rariteitencabinet 186, 212
rasp 937, 1008, 1202
rattenstaart 936
recht maken 1110
reilatten 64
Reims 1022
rekeind 211, 813
reparatie: zie herstelwerk
repareerstaal (*brunissoir*) 1017
restauratiewerk: zie herstelwerk
robbelijstmachine 926
roggebloem 992
rolgordijn 507
Rome 1022
romp 718, 753, 995
rompenmaker 811, 995
rotan 624
rotanwerker 608, 622, 624, 625
rozenblad 1217
rozenhout 506, 826
Rusland 991

sacristiekasten pl. 81-85
saffraan 794, 1031, 1032
Saint zie: St.-
sandarak 865
sanguine (rood krijt) 278, 854, 879, 1018
Sartine, Antoine de 152

Sauvage (koetsenbouwer) 458
schaaf 1113
- beitel 63
- beitelhoek 62
- blokschaaf 66
- boorschaaf 75, 82
- bossingschaaf 86
- grondschaaf 281
- messing-en-groefstel 78
- stalen 810
- tandschaaf 808, 1008
- vandikte schaar 1129
- vlakken met tandschaaf 857
- veerploeg 72, 73
schaafstro: zie paardenstaart
schaalverdeling 15, 463, 1047
schaduwten met burijn 885
- met heet zand 826, 866, 880, 881
- met zuren 866, 880
scharnier 103, 108, 691, 943
schaven (bewerking) 66, 68
scheepsbouw 48
schellak 858, 859, 863, 1031, 1032
schenkelwerk in betimmeringen 315
schilderijraam: zie spieraam
schilderij 180, 186, 201, 212, 241, 1185
schilderwerk 27, 134, 491, 569, 1086, 1141,
1191, 1209, 1210, 1211, 1216, 1236
- gronderen (verf) 1232, 1239
- zie ook houten, marmeren, verf
schildpad 23, 801, 938, 982, 983, 984,
1001, 1006-1012, 1014, 1018, 1129
- namaak 987
schoonmaken 749
schoorsteenmantel 180
schors 27
Schotland 988
schoudermes 847, 883
schraag 960
schraapstaal 858
schrapen 87
schrapper 858, 1008, 1017
schrobzaag 1202
schroef met verzonken kop 943

schroef 180, 181, 184, 210, 221, 228, 230, 254, 256, 259, 270, 282, 502, 944, 1111, 1155, 1159, 1160, 1225
 schroefdraad, houten 915
 schroevendraaier 260, 942
 schuifdeur 197
 schulpen 59
 Sceaux (tuin van) 1186
 secrétaire 734, 757
secrétaire à culbute 737
 Senegal 986
serrurier zie fijnsmid
 Severus Alexander 456
 Siam (Thailand) 986
 sierbeslag 831, 989, 999, 1000, 1003, 1021, 1026
 sinaasappelboom 1229
 Skythen 455
 slijtage 157
 slopen 982
 slot 732, 943
 slotenmaker: zie fijnsmid
 sluitsteen 1067
 slijper 1115
 slijpsteen 806, 910, 1115, 1265
 smaak 1038
 smeden 1088
 snoeimes 1107
 sofa 193, 202, 652
 - *turquoise* 652
 soldeer 991, 993-995, 1028
 soldeer
 - hard 993
 - bout 1029
 solderen 1010, 1028
solidité 45
 soortelijk gewicht 989, 990
 spaan (doos) 961
 speun 108, 945
 spiegel,
 - hergebruik 178
 - kostprijs
 - montage 271
 - toepassing 174, 175, 190, 193, 194, 199, 200, 201, 207, 739, 979, 1185
 spiegelhars 992, 1029
 spieraam 180
 spons 850
 spijker 163, 164, 228, 270, 1026, 1141, 1143
 spijkolie 865
 staal, gehard 802
 statica 593
 steenbeuken 906
 steenzager 1012
 stempel (*goberge*) 282, 855
 stijlgeschiedenis 1255; zie ook antieke meubelen
 stoel 191, 193
 - benamingen 609
 - bergère 642
 - bidstoel 612
 - bureaustoel 643
 - canapé 650
 - *chaise à la reine* 615
 - *fauteuil de cabinet* 643
 - maten van 614, 615, 618, 619, 637, 1223, 1225, 1226
 - ontwikkeling van vorm 607
 - *ottomane* 653
 - *pafose* 653
 - *perroquet* (vouwstoel) 689
 - profilering 617
 - op wieltjes 641
 - *veillense* 652
 - *veillense à la turque* 652
 - verhoudingen stoelpoot 619
 - ziekenstoel 640, 641
 stofbodem 736, 754
 stoffeerder 608, 609, 638, 671, 673, 675-676, 959
 stofferen 622, 638, 639, 641
 stoffering
 - stoel 622
 - koets 510
 stopverf 1239
 strijdwagens 456

stucwerk 187, 191, 200
stukwerk 52
stut 1254
Sulla 1022
symmetrie 188, 202, 822, 823, 1060, 1100

tabernakel 982
tabletier 984, 985, 1021
tafel
- penanttafels 168
- schrijftafel 720
- *table à quadrille* 712
- *table de brelans* 715
- *table de tri* 712
talg 859
tandbeitel 770
tanden 813, 818, 841
tapisserie 167, 194
- verwisselbare 167, 192
teer 265
tegel 203
tekenen 812
tekening
- kopiëren op marqueterie 878, 1018
- op muur 277
- op ware grootte 218
tekenkunst 273, 292, 1038, 1079
tekentafel 734
Tempel van Fortuna, Praeneste 1022
Tempel in Jerusalem 164
terme d'ouvrier 25, 31, 46, 58, 62, 63, 69, 74,
76, 86, 159, 208, 241, 267, 280, 281, 473,
476, 631, 634, 752, 784, 802, 822, 832, 833,
849, 850, 933, 965, 1079, 1116, 1165, 1166,
1198, 1199, 1203, 1210, 1214, 1224, 1269,
1270
textielververij 793
timmerwerk (*charpenterie*) 1, 48
tin 23, 793, 984, 989, 994, 1006, 1013,
1018, 1028, 1029, 1030, 1266
toekachel 188
toogpen 544, 619, 813
triktrakspel 719

tripel 858, 860, 953, 954, 1018
trofee 1074
tuinman 1234

uurwerkmaker 999, 1000, 1001
uitslag
- van cylinder 20, 295
- van koetspaneel 485-491
- van pyramide 297
urbanité Française 589

vaas 1074, 1209
vannier 832
veer (stalen) 731, 979
velours 499, 713
verbeterde methode 55, 56, 73, 110, 122,
136, 156, 160, 166, 172, 176, 177, 188, 209,
210, 211, 255, 257, 479, 484, 524, 530, 541,
542, 543, 545, 552, 577, 616, 617, 621, 622,
623, 624, 626, 636, 637, 641, 645, 660, 670,
673, 693, 706, 715, 716, 720, 721, 731, 732,
735, 736, 754, 759, 810, 812, 816, 817,
834, 854, 856, 882, 899, 916, 930, 934, 944,
945, 947, 965, 966, 967, 970, 996, 997, 998,
1012, 1016, 1017, 1018, 1050, 1054, 1098,
1115, 1121, 1124, 1127, 1129, 1131, 1132,
1137, 1140, 1166 (2), 1191, 1204, 1205,
1214, 1224, 1225, 1226, 1228, 1229, 1231
verbeterde methode, onzeker 166, 846,
900, 1116, 1118, 1195, 1232
verf
- olie 265, 268
- op waterbasis (*détrempe*) 270
verfhout 775, 777, 779, 784
Vergilius 164
verguldwerk 181, 469, 1185, 1255
verhoudingen salon 201
verhouding tussen ontwerper en
uitvoerder 1078
vernis 33, 211, 213, 458, 491
- geel 798
- *vernis d'Angleterre* 955, 1031, 1298

- *vernis de Venise* 864 (voor ébénisterie)
- vernissen 603, 786, 1031, 1251
- Verres 457
- Versailles 174, 199, 201, 982
- tuin van 1038
- versiering (*décoration*) 747, 750, 755, 759
- overdaad 185
- verstekhaak 70
- vert calciné* (=verdigris crystallisé?) 1011
- vertrek
 - archiefruimte 206
 - badkamer 205
 - bibliotheek 206
 - galerij 201
 - gebedsruimte 203
 - gezelschaps- 192
 - kleedkamer 202
 - privé 200, 202
 - *salon à l'italienne* 200
 - slaap- 194
 - staatsie slaapvertrek 197
 - toilet 203
- vertanding van zaag 1107
- verver (*teinturier*) 794
- vervoer van objecten 585 (noot), 749, 1207, 1254
- verzamelaarscabinet 212
- Vesuvius 1022
- vieze handen 264
- Vignola (Vignolle) 42, 216, 1040 ('zak-vignola'), 1042, 1044, 1052, 1054, 1055, 1056, 1068, 1069
- vijl 858, 897, 935, 1013, 1126, 1129
- driekant (zaagvijl) 936
- tanden van 935
- techniek van het 936
- Villa Hadriana, Tivoli 1022
- vilt (*chapeau*) 953
- vilt (*feutre*) 967
- violethout 506, 826
- vioolbouwer 495, 799
- Vitruvius 1042
- vlakken (met schaaf) 66
- vleugelmoer 1130
- vloer 154
- marqueterie 161
- ondervloer 154
- parket 154
- vocht 23, 265, 1155
- volgorde van bouwen 70, 228, 816
- volk, gewoon 667, 711, 748, 753
- voluut, tekenkundige constructie van 1059
- voorloper 62, 1115
- voortang 56
- Voyage (d'un François) en Italie* (boek) 982, 1025
- vraisemblance* 41, 127, 175, 192, 193, 198, 200, 246, 248, 249, 561, 587, 683, 692, 951, 1068
- vulmiddel 991, 1284
- vuur 1128
- waaiermaker 845
- wagenverhuur 585
- wandkleed 167
- wandlicht 175
- wandtafel 190
- wassen 577
- wateren 1114, 1116
- watten 713
- weer (klimaat) 1106
- werkbank
 - *à l'Allemande* pl. 279, 803, 1281
 - van koetsenbouwer 472
 - van *menuisier* 30, 54
- wetten 808, 1265
- wetsteen 808, 910, 1265
- wieltje 723
- wilgenhout 1105
- wilgenteen 822, 831, 1202
- wiskunde 867
- without 784, 798
- wol 954
- wolresten 794, 796
- woude 793, 796, 797
- wouterman 208
- wijngeest 793), 865, 991, 1031, 1032

wijnstok 1037

zaag

- afkortzaag 60
- draaizaag 61
- figuurzaag 843, 1125
- kapzaag 76
- schulpzaag 38, 57
- *scie à arraser* (borstkantzaag) 75
- spanzaag 1107
- verkropte toffelzaag
- vijlen 59

zaagbok 842, 1265

zaagtanden, geharde 900

- hoek van zaagtanden 58
- zetting van zaagtanden 39, 58

zaagwijze

- dosse 27
- Hollandse 33

zadelmaker (*sellier*) 491, 503, 510, 569

zagen 77

- op maat 468
- fineer 799

zandsteen 806, 1025

- uit Langedoc, Auvergne, Champagne 806
- uit Langres 806

zeemleer 912, 953, 955

zeep 723, 915

zilver 604, 793, 938, 962, 984, 990, 993,
994, 1006, 1018, 1020, 1255, 1266

zink 988, 993

zuil

- gekoppelde zuilen 1065
- schacht van 1162

zuinigheid 852, 1136

zuur 882

zuurbes (houtsoort) 793, 794, 796, 797

zwaartepunt 563, 593, 711

zwavelzuur 793, 794, 795, 987

zweihaak 70

zwenkwieltjes 641, 672, 757